FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT PHILIPPE LÉGER

föredraget den 21 februari 2002 [1]

1. Förevarande begäran om förhandsavgörande rör tolkningen av artikel 27.3 i konventionen av den 27 september 1968 om domstolars behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område. [2] I denna artikel föreskrivs att en dom som har meddelats i en konventionsstat inte kan erkännas i en annan konventionsstat när den är oförenlig med en dom som har meddelats i en tvist mellan samma parter i den andra konventionsstaten.

2. De nationella avgöranden som är ifråga i målet vid den nationella domstolen är specifika i det avseendet att de har meddelats enligt olika regler för interimistiska förfaranden i de två konventionsstaterna. Detta särdrag för den anhängiggjorda tvisten har föranlett den hänskjutande domstolen att ställa frågan huruvida olikheterna, vad gäller de förfarandevillkor som krävs för att interimistiska åtgärder eller säkerhetsåtgärder skall kunna meddelas i dessa stater, leder till att avgöranden som meddelas till följd av en ansökan om sådana åtgärder skall anses vara oförenliga.

3. Innan jag utreder huvudfrågan i målet som hänskjutits till domstolen, skall jag redogöra för bakgrunden till tvisten vid den nationella domstolen, det efterföljande förfarandet och den relevanta rättsliga ramen.

I — Bakgrund och förfarandet vid den nationella domstolen

4. Italian Leather SpA [3] är en juridisk person med säte i Italien. Företagets verksamhet består av försäljning av stoppade möbler med läderklädsel. Möblerna säljs under beteckningen "Longlife".

5. WECO Polstermöbel GmbH & Co. [4] är ett bolag med säte i Tyskland, som även det säljer stoppade möbler.

1 — Originalspråk: franska.

2 — EGT L 299, 1972, s. 32. Konventionen är i förevarande mål tillämplig i dess ändrade lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmark, Irland och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands tillträde (EGT L 304, s. 1 och — i den ändrade lydelsen — s. 77), och konventionen av den 25 oktober 1982 om Republiken Greklands tillträde (EGT L 388, s. 1), och konventionen av den 26 maj 1989 om Konungariket Spanien och Republiken Portugals tillträde (EGT L 285, s. 1, nedan kallad "konventionen"). En konsoliderad version av konventionen, i dess ändrade lydelse enligt dessa tre tillträdeskonventioner, har offentliggjorts i EGT C 189, 1990, s. 2.

3 — Nedan kallat Italian Leather eller sökanden.

4 — Nedan kallat WECO eller motparten.

6. Under år 1996 beviljade Italian Leather, i enlighet med ett "exklusivavtal", WECO rätten att under fem år sälja Italian Leathers varor inom ett begränsat geografiskt område. Detta avtal innehöll bland annat följande klausuler:

"2) Köparen får endast använda varumärket LongLife vid marknadsföring av varor som är försedda med LongLife-läder.

...

4) Köparen har inte rätt att använda varumärket LongLife i sin egen reklam utan att ha skriftligt tillstånd från leverantören." [5]

7. Parterna avtalade om att domstolarna i Bari (Italien) skulle vara behöriga domstolar.

8. Under år 1998 gjorde WECO gällande att Italian Leather gjort sig skyldigt till avtalsbrott. WECO meddelade att det följaktligen inte godtog någon gemensam marknadsföring vid kommande mässor, utan att det istället skulle företräda sitt eget varumärke WECO.

9. Italian Leather ansökte vid Landgericht Koblenz (Tyskland), domstol i den ort där WECO har sitt säte, om interimistiskt förbud för WECO att sälja läderprodukter som marknadsförs såsom lättskött läder under varumärket "naturia longlife by Maurizio Danieli".

10. Landgericht Koblenz, som upptog målet till prövning med stöd av artikel 24 i konventionen, avslog genom dom av den 17 november 1998 denna ansökan med motiveringen att det saknades "grund för att meddela ett interimistiskt beslut". [6]

11. Om sökandens ansökan hade bifallits, skulle det enligt Landgericht Koblenz mening ha inneburit en förpliktelse för motparten att uppfylla avtalet. Sökanden hade inte visat att det förelåg någon risk för irreparabel skada eller slutgiltig rättsförlust, vilket enligt tysk rätt utgör villkor för att den begärda åtgärden skall meddelas. Motparten hade för övrigt redan vidtagit konkreta åtgärder för att göra reklam och marknadsföra läderprodukter från andra

5 — Se sidan 3 i den franska översättningen av beslutet om hänskjutande.

6 — Enligt artikel 24 i konventionen kan domstolarna i en konventionsstat besluta om interimistiska åtgärder eller säkerhetsåtgärder som kan vidtas enligt nationell lag, även om en domstol i en annan konventionsstat är behörig att pröva målet i sak enligt denna konvention.

leverantörer. Med hänsyn härtill skulle även motparten ha orsakats betydande skada om den begärda åtgärden hade meddelats.

12. Italian Leather ansökte också om interimistiskt förbud vid Tribunale di Bari. Denna domstol beslutade den 28 december 1998 att förbjuda WECO att använda varumärket "LongLife" vid försäljningen av sina läderprodukter inom inredningsområdet i vissa medlemsstater, bland annat i Tyskland, och fastslog att "behovet av skyndsamhet grundades på klagandens ekonomiska förlust och den juridiska 'död' som möjligen kan bli följden därav, vilken inte kan åtgärdas med hjälp av skadestånd". [7]

13. Landgericht Koblenz meddelade på begäran av Italian Leather genom beslut av den 18 januari 1999 verkställighetsförordnande avseende Tribunale di Bari, och villkorade sitt beslut med ett vitesbelopp.

14. Efter överklagande av WECO ändrade emellertid Oberlandesgericht beslutet av den 18 januari 1999 och fastslog att det interimistiska beslut som meddelats av Tribunale di Bari var oförenligt, i den mening som avses i artikel 27.3 i konventionen, med Landgericht Koblenz avgörande av den 17 november 1998 genom vilket Italian Leathers ansökan om interimistiskt förbud avvisades.

7 — Se Bundesgerichtshofs beslut, s. 8 i den franska översättningen av beslutet om hänskjutande.

15. Italian Leather har överklagat det beslut som meddelats av Oberlandesgericht till Bundesgerichtshof.

II — Tillämpliga bestämmelser

Konventionen

16. Konventionen är enligt artikel 1 första stycket i konventionen tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilken slags domstol det är fråga om.

17. I avdelning III i konventionen fastställs de regler enligt vilka domar som har meddelats i en konventionsstat skall erkännas och verkställas i de andra konventionsstaterna.

18. Enligt artikel 26 första stycket skall "en dom som har meddelats i en konventionsstat erkännas i de andra konventionsstaterna utan att något särskilt förfarande behöver anlitas".

19. Av det antal undantag för erkännande av domar i staten där domen görs gällande finns det som föreskrivs i artikel 27.3, enligt vilken "en dom inte skall erkännas... om domen är oförenlig med en dom som har meddelats i en tvist mellan samma parter i den stat där domen görs gällande".

Den tyska lagstiftningen

20. Enligt Bundesgerichtshof följer det av artikel 935 i Zivilprozessordnung [8] att "en interimistisk åtgärd inte kan beslutas, när det kan antas att en parts åtnjutande av en rättighet kan omöjliggöras eller väsentligt försvåras genom att rådande förhållanden förändras. Under sådana förhållanden skall den domstol vid vilken talan väckts i huvudsak säkerställa rådande förhållanden". [9]

21. Bundesgerichtshof har vidare uttalat att "en domstol kan enligt denna bestämmelse även interimistiskt reglera ett rättsförhållande, om detta kan antas vara nödvändigt för att hindra väsentlig skada, hotande fara eller på grund av andra skäl". [10]

8 — Den tyska civilprocesslagen, nedan kallad ZPO.

9 — Se s. 9 i den franska översättningen av beslutet om hänskjutande.

10 — Ibidem.

III — Tolkningsfrågorna

22. Bundesgerichtshof har ifrågasatt hur artikel 27.3 i konventionen skall tolkas, när det som i förevarande mål under ett interimistiskt förfarande har meddelats två domar med stöd av olika förfaranderegler. För det fall Bundesgerichtshof skulle fastställa det verkställighetsbeslut som meddelats av Landgericht Koblenz den 18 januari 1999, har Bundesgerichtshof ställt sig frågan om den kan eller skall upprätthålla det vitesföreläggande som Landgericht Koblenz utfärdat med anledning av den italienska domen i händelse av att domen inte skulle verkställas.

23. Bundesgerichtshof har följaktligen beslutat att vilandeförklara målet samt ställa följande frågor till domstolen:

"1) Är domar oförenliga i den mening som avses i artikel 27.3 i konventionen, om de endast skiljer sig från varandra avseende förutsättningarna för när en bestämd självständig interimistisk åtgärd (i den mening som avses i artikel 24 i konventionen) kan beslutas?

2) Kan och skall en domstol i verkställighetsstaten, som enligt artiklarna 34

första stycket och 31 första stycket i konventionen förklarar en utländsk dom genom vilken motparten förbjuds att handla på ett visst sätt vara verkställbar, samtidigt besluta om sådana åtgärder som enligt verkställighetsstatens rättsordning är nödvändiga för att en domstols förbudsföreläggande skall kunna verkställas?

3) Om den andra frågan besvaras jakande: Skall sådana åtgärder som är nödvändiga för att ett förbudsföreläggande skall vara verkställbart i verkställighetsstaten beslutas även om det i den dom som skall erkännas inte förordnats om några jämförbara åtgärder enligt ursprungsstatens rättsordning, och när denna rättsordning överhuvudtaget inte innehåller några regler om omedelbar verkställbarhet av sådana förbudsförelägganden från domstol?"

IV — Frågan om oförenlighet i den mening som avses i artikel 27.3 i konventionen vad gäller motsatta domar som meddelats med tillämpning av olika bestämmelser för interimistiska förfaranden (första tolkningsfrågan)

24. Den första tolkningsfrågan avser huruvida de två avgörandena [11], som i interimistiska förfaranden meddelats av domstolarna i de två konventionsstaterna till följd av en ansökan om interimistiskt förbud för användning av ett varumärke, är oförenliga i den mening som avses i artikel 27.3 i konventionen.

25. Såsom frågan har formulerats av Bundesgerichtshof utgår den från antagandet att de två avgörandena inte skiljer sig från varandra på annat sätt än genom olikheterna avseende villkoren som gäller för att meddela ett interimistiskt förbud. De villkor som föreskrivs i den tyska lagstiftningen för interimistiska åtgärder är mycket striktare än de villkor för interimistiska åtgärder som föreskrivs i den italienska lagstiftningen. En ansökan om interimistiskt förbud skulle således ha större möjlighet att vinna framgång i Italien än om samma ansökan skulle ha framställts vid tysk domstol.

26. Jag skall inledningsvis framföra två synpunkter.

27. För det första är de förfaranderegler som är tillämpliga enligt italiensk rätt inte beskrivna på ett precist sätt i begäran om

11 — Det framgår av beslutet om hänskjutande att det interimistiska beslutet genom vilket Landgericht Koblenz avvisat Italian Leathers ansökan, vilken syftade till att förbjuda WECO att använda varumärket "LongLife" utgör en "dom" i den mening som avses i artikel 25 i konventionen. Detsamma gäller det interimistiska beslut genom vilket Tribunale di Bari bifallit samma ansökan om interimistiskt förbud, ett beslut vilket är föremål för prövning i målet vid den nationella domstolen avseende dess erkännande i Tyskland. Av denna bestämmelse framgår nämligen att varje avgörande som har meddelats av en domstol i en konventionsstat utgör en dom i konventionens mening, oavsett dess rubricering.

förhandsavgörande, trots att tyngdpunkten i tolkningsfrågan ligger på olikheterna mellan de tyska och de italienska förfarandena. Bundesgerichtshof har tvärtom, efter att ha redogjort för skälen enligt vilka Landgericht Koblenz har bedömt att villkoren för det begärda interimistiska förbudet inte var uppfyllda, förklarat att Tribunale di Bari gjort en annan bedömning av dessa villkor. [12] Denna förklaring ger vid handen att olikheterna mellan de två domarna är att hänföra till de två domstolarnas olika bedömning av samma processuella villkor och inte till förekomsten av väsentligen olika nationella rättsliga ramar.

28. Det skall emellertid, i brist på närmare upplysningar om vilka skäl som legat till grund för den hänskjutande domstolens fråga om under vilka processuella villkor det begärda förbudet kan meddelas, medges att förutsättningarna för interimistiska åtgärder som föreskrivs i nationell rätt inte är identiska i dessa båda konventionsstater.

29. För det andra tar antagandet, vilket utgår ifrån att den enda skillnaden mellan de två interimistiska avgörandena utgörs av olikheten vad gäller de villkor som i nationella förfaranderegler föreskrivs för att ett interimistiskt förbud skall kunna meddelas, *inte hänsyn till det faktum att domarna även skiljer sig från varandra genom deras rättsverkningar*. Ansökan om förbud har avslagits av den tyska domstolen, medan den har bifallits av den italienska domstolen.

30. Detta konstaterande är inte utan betydelse för innehållet i den tolkningsfråga som domstolen har att besvara. Trots att det föreligger olika förutsättningar för de interimistiska åtgärderna, skulle den fråga som ställts av den hänskjutande domstolen inte ha uppkommit om avgörandenas rättsverkningar var desamma. I ett sådant fall skulle det inte råda något tvivel om att det utländska avgörandet var förenligt med det som meddelats i den stat där avgörandet görs gällande.

31. Artikel 27 hindrar nämligen genomförandet av ett av de grundläggande målen med konventionen, vilket är att i möjligaste mån underlätta den fria rörligheten för domar genom att föreskriva ett enkelt och snabbt verkställighetsförfarande. Detta undantag från principen om erkännande av domar skall följaktligen tolkas restriktivt. [13] Tillämpningen av principen bör dessutom vara begränsad till att avse domar, vars rättsföljder "stör ordningen i samhället" i den stat där domen görs gällande. [14]

12 — Ibidem, s. 7. Det villkor som anförts av den hänskjutande domstolen består huvudsakligen av behovet att förhindra att den som ansökt om interimistiska åtgärder orsakas väsentlig skada eller hotande fara.

13 — Se som exempel på fast rättspraxis den nyligen avkunnade domen av den 11 maj 2000 i mål C-38/98, Renault (REG 2000, s. I-2973), punkt 26.

14 — Se Jenard, P., *Rapport om konventionen av den 27 september 1968 om domstolars behörighet och verkställighet av utländska domar på civilrättens område*, s. 45 (EGT C 59, 1979, s. 1, nedan kallad Jenard-rapporten).

32. Jag vill erinra om att domstolen i dom av den 4 februari 1988 i målet Hoffmann fastställt att det, för att avgöra huruvida domar skall anses vara oförenliga i den mening som avses i artikel 27.3 i konventionen, skall undersökas om de domar som är ifråga har rättsföljder som utesluter varandra.[15] Det är därför svårt att till exempel påstå att domar som skiljer sig från varandra vad gäller motiveringen, men inte beträffande rättsverkningarna, skulle vara oförenliga i det avseendet att de skulle vara av sådant slag att de skulle störa ordningen i samhället i den stat där domen görs gällande.[16] Det kan föreligga olika motiveringar till grund för ett rättsligt beslut samtidigt, om bara de rättsregler som de resulterar i inte är oförenliga.

33. Det kan i synnerhet inte godtas att den utländska domen skall anses vara oförenlig med den dom som har meddelats i den stat där domen görs gällande, om villkoren för interimistiska åtgärder som föreskrivs i den nationella lagstiftningen skiljer sig åt, utan att de domar som har meddelats efter tillämpning av dessa förfarandevillkor för den sakens skull medför rättsverkningar som sinsemellan är oförenliga.

34. Den omständigheten att villkoren som föreskrivs för de nationella förfarandena inte är identiska, kan följaktligen inte skiljas från konstaterandet att utgången i målen om interimistiskt förbud i de två omtvistade avgörandena varit diametralt motsatta. Och det är just på grund av denna oförenlighet vad gäller avgörandenas rättsverkningar, i den mening som avses i domen i det ovannämnda målet Hoffmann, som Bundesgerichtshof ställer sig frågan huruvida avgörandenas oförenlighet består även när denna oförenlighet har sitt ursprung i olikheter som utmärker de förfarandevillkor som tillämpats vid prövningen.

35. Hur olika avgörandena än är, beror osäkerheten vad gäller tolkningen av artikel 27.3 i konventionen även på att tvisten inte utreds i sak enligt materiell rätt. Utsikterna för en part att vinna framgång med sin talan beror huvudsakligen på i vilken utsträckning domstolen, i enlighet med de förutsättningar för interimistiska åtgärder som står till buds enligt nationell rätt, har möjlighet att besluta om interimistiska åtgärder.

Olikheterna vad gäller förfaranden ger i sig upphov till risker för oförenliga domar på det sättet att det i förevarande mål skulle vara osäkert om en italiensk dom, som meddelas i den ifrågavarande tvisten i sak enligt tillämplig materiell rätt, skulle vara oförenlig med en tysk dom som meddelas under samma förhållanden.

36. Bundesgerichtshof har därför preciserat att Landgericht Koblenz inte i sak har nekat Italian Leather rätten att få ett

15 — Mål 145/86 (REG 1988, s. 645), punkt 22.

16 — Se generaladvokat Darmons förslag till avgörande i det ovannämnda målet Hoffmann, punkterna 10 och 11.

förbudsföreläggande utfärdat. [17] Landgericht Koblenz har endast ansett att de villkor som föreskrivs för den begärda åtgärden inte var uppfyllda. [18] Enligt Landgericht Koblenz syftade Italian Leathers ansökan till att reglera de rättsliga förhållandena mellan parterna och var inte begränsad till att bibehålla den existerande situationen. Nödvändigheten att förhindra väsentlig skada, vilket utgör ett av villkoren för att interimistiska åtgärder skall kunna meddelas, var således inte uppfyllt. [19] Tribunale di Bari har genom tillämpning av nationella processuella bestämmelser meddelat ett annat avgörande.

37. Tolkningsfrågan bör således uppfattas så att den syftar till att utreda huruvida artikel 27.3 i konventionen bör tolkas på så sätt att ett utländskt avgörande, i vilket det beslutats om ett interimistiskt förbud, är oförenligt i den mening som avses i denna artikel, med ett avgörande som har meddelats i en tvist mellan samma parter i den stat där avgörandet görs gällande, i vilket ett sådant förbud inte meddelats, när avgörandenas motsatta rättsverkningar beror på olikheter vad gäller de villkor för att förbudet skall kunna verkställas som föreskrivs i nationell rätt i ursprungsstaten och i staten där avgörandet görs gällande.

38. Jag har tidigare nämnt att sådana avgöranden som är ifråga i tvisten vid den nationella domstolen har rättsföljder som utesluter varandra.

17 — Sidan 7 i den franska översättningen av beslutet om hänskjutande.

18 — Ibidem.

19 — Ibidem.

39. Den italienska domstolen har bifallit Italian Leathers ansökan om interimistiskt förbud efter det att den tyska domstolen avslagit en identisk ansökan som framställts av samma sökande.

40. Det förhållandet att en domstol i en konventionsstat beviljar en ansökan som är identisk med en ansökan som avslagits av en domstol i en annan konventionsstat medför inte automatiskt att det kan ifrågasättas huruvida de två avgörandena är förenliga.

I domen i det ovannämnda målet Hoffmann har en utländsk dom, i vilken en make förpliktats att betala underhåll till sin maka i enlighet med sin äktenskapsrättsliga underhållsskyldighet, ansetts vara oförenlig med en inhemsk dom i vilken makarnas äktenskap upplösts. Även om saken som var föremål för prövning inte var densamma i båda målen, har de två domarna, som meddelats i olika tvister mellan samma parter, likväl ansetts omfattas av artikel 27.3 i konventionen.

41. I förevarande mål är omständigheterna i tvisten vid den nationella domstolen enklare att utreda, eftersom de två domstolarna meddelat motstridiga avgöranden avseende samma ansökan.

42. Argumentet enligt vilket det görs gällande att avgörandet, i vilket den begärda åtgärden beviljats, skulle vara förenligt med det i vilket ansökan avslagits på den grunden att den ena domen medför positiva rättsverkningar emedan den andra lämnar tillämplig rätt oförändrad, kan inte godtas. [20]

43. Ett avgörande, i vilket en ansökan förklaras inte kunna tas upp till prövning eller inte kunna bifallas, bör nämligen anses medföra rättsverkningar vilken rättslig grund det än har. En domstol som inte meddelar ett interimistiskt förbud utför i sig en positiv handling, även om ett avslagsbeslut kännetecknas av att det saknar materiella rättsverkningar. Ett beslut om avslag kan således strida mot ett beslut som medför motsatta rättsverkningar.

44. Det skall undersökas huruvida avgöranden, som är oförenliga i den mening som avses i domen i det ovannämnda målet Hoffmann, fortfarande skall anses vara oförenliga när det som skiljer dem åt härrör från olikheter mellan de processuella villkor som föreskrivs i nationell rätt för att en ansökan om interimistiskt förbud skall bifallas.

20 — Förenade kungarikets regering tycks försvara denna uppfattning genom dess förklaring att det "av beslutet om hänskjutande... svårligen framgår vilken motstridighet som kan föreligga mellan de två avgörandena" (punkt 9 i dess yttrande) eller, som den anfört vid huvudförhandlingen, hur rättsverkningarna av det tyska avgörandet skulle kunna vara oförenliga med de positiva rättsverkningar som följer av det italienska. Förenade kungarikets regering har tillagt att ett avslag på en ansökan om interimistiska åtgärder eller säkerhetsåtgärder utgör ett beslut som varken skall erkännas eller verkställas i de andra konventionsstaterna, varför man kan fråga sig om beslutets motstridighet med ett beslut som meddelats i en annan konventionsstat rättfärdigar domstolens vägran att erkänna detta senare beslut (ibidem, punkt 22). Det skulle strida mot konventionens ändamål att inte erkänna en utländsk dom på den grunden att den är oförenlig med ett avgörande i den staten som inte kan erkännas i en annan konventionsstat (ibidem, punkt 24).

45. Denna bedömning skall göras utifrån konventionens lydelse och målsättning.

46. I artikel 27.3 i konventionen ges ingen upplysning om vad som skall förstås med begreppet "oförenlig". För denna kvalificering förutsätts i artikeln att den utländska domen i vilken erkännande vägrats och den dom som meddelats i staten där domen görs gällande båda har meddelats i en dom mellan samma parter. I artikeln finns härutöver inte något annat villkor, vilket som sådant sammanhänger med att de nationella rättsliga instanserna skall ha jämförbara eller identiska förfaranden.

47. Det finns en risk för oförenlighet enligt artikel 27.3 i konventionen oavsett vilken slags dom som är ifråga, förutsatt att den motsvarar definitionen i artikel 25 i konventionen.

48. Domstolen har i sin tolkning av den senare bestämmelsen uttalat att för att ett avgörande skall utgöra en "dom" i konventionens mening skall den härröra från en domstol i en konventionsstat som har behörighet att avgöra tvisten mellan parterna. [21] I artikel 25 görs emellertid inte någon skillnad mellan nationella avgöranden beroende på under vilka förfaranden som dessa meddelats.

21 — Dom av den 2 juni 1994 i mål C-414/92, Solo Kleinmotoren (REG 1994, s. I-2237), punkt 17.

49. Domstolen har tydligt betonat att någon annan tolkning inte kan gälla för tillämpningen av artikel 27.3 i konventionen, eftersom definitionen av begreppet "dom" i artikel 25 gäller för samtliga konventionens bestämmelser där uttrycket används. [22]

50. Enligt tillämpliga bestämmelser bör det följaktligen anses vara möjligt att avgöranden, som meddelats med stöd av nationella regler för interimistiska förfaranden som innehåller särskilda regler och vilka därför i större utsträckning än andra regler kan variera mellan konventionsstaterna, lyder under samma rättsliga ordning som andra avgöranden som omfattas av artikel 25 i konventionen.

51. Detta synsätt har bekräftats i domstolens rättspraxis, enligt vilken artikel 24 i konventionen inte skall anses utesluta att interimistiska åtgärder eller säkerhetsåtgärder kan bli föremål för erkännande eller verkställighet under förutsättning att de krav som föreskrivs i artiklarna 25—49 är uppfyllda. [23] Det kan inte fastslås att konventionen är tillämplig på förfaranden som resulterar i åtgärder av det här slaget, utan att samtidigt räkna med den eventualiteten att de ifrågavarande avgörandena skulle kunna vara oförenliga.

Det är riktigt att det avgörande som enligt artikel 24 i konventionen meddelats i målet vid den nationella domstolen inte är det avgörande som är föremål för ansökan om verkställighet. Det framgår likväl att domstolen inte ansett att avgöranden i vilka det beslutats om interimistiska åtgärder eller säkerhetsåtgärder, till vilka kan hänföras avgöranden i vilka det för att förhindra permanent ekonomisk skada [24] meddelats ett interimistiskt förbud, på grund av deras beskaffenhet skall anses vara undantagna från den ordning som enligt artikel 27.3 i konventionen föreskrivs för domar i allmänhet. [25]

52. Konventionens ändamål bekräftar vad som kan anas av dess lydelse.

53. Enligt Jenard-rapporten är det "ostridigt att ordningen i samhället skulle störas om två motstridiga domar skulle kunna åberopas". [26] Kriteriet avseende störningar av ordningen i samhället, ett kriterium som man vet ursprungligen ha uppställts på grundval av bestämmelsen i artikel 27.3 i konventionen, bör vara vägledande för tolkningen av denna.

22 — Ibidem, punkt 20.

23 — Dom av den 21 maj 1980 i mål 125/79, Denilauler (REG 1980, s. 1553), punkt 17. Se även dom av den 6 mars 1980 i mål 120/79, De Cavel (REG 1980, s. 731), punkterna 9 och 10.

24 — Dessa åtgärder har betecknats som sådana åtgärder "som, inom de områden som omfattas av konventionens tillämpningsområde, avser att upprätthålla en faktisk eller rättslig situation, för att skydda de rättigheter som begärs fastställda vid den domstol som prövar målet i sak" (dom av den 17 november 1998 i mål C-391/95, Van Uden (REG 1998, s. I-7091), punkt 37.

25 — Se även domen i det ovannämnda målet Van Uden, punkt 34, enligt vilken det framgår att konventionen är tillämplig på "en ansökan om interimistiska åtgärder... som avser en fråga som omfattas av konventionens materiella tillämpningsområde... ".

26 — Sidan 45.

54. Domen i det ovannämnda målet Hoffmann visar utmärkt väl att det krävs att artikel 27.3 i konventionen tolkas strikt. Av denna dom framgår att det för att två domar skall anses oförenliga fordras att det föreligger en oförenlighet mellan den rättsregel som ursprungsstaten meddelat och den som meddelats av domstolen i den stat där domen görs gällande. Detta synsätt vad gäller oförenligheten av domar som grundar sig på de rättsverkningar som domarna resulterar i, snarare än domarnas "väsentliga innebörd" [27], förefaller enligt min mening vara både mer pragmatiskt och ta mer hänsyn till kravet på en strikt tolkning av ordalydelsen.

55. I detta mål ansåg domstolen underförstått att en dom som meddelats i en konventionsstat och vars verkställighet i en annan konventionsstat skulle medföra rättsföljder som utesluter varandra utgör en störning av ordningen i samhället. Det är i första hand domar vilka, såsom i förevarande fall, medför motsatta rättsverkningar som omfattas av denna bedömning.

56. Man kan föreställa sig vad som skulle bli följden för en stat som i enlighet med sin nationella rätt, skulle behöva ställa offentliga myndigheter till förfogande för verkställighet av två domar där talan bifalls i den ena domen och ogillas i den andra. Ordningen i samhället säkerställs genom rättsstaten. Rättsstatens upprätthållande är avhängig rätten för varje rättssubjekt att få till stånd en domstolsprövning och en faktisk tillämpning av de gällande rättsreglerna. Hela uppbyggnaden av rättsstaten skulle hotas om domar som meddelas i en sådan stat skulle kunna ifrågasättas genom erkännande eller verkställighet av en motstridig dom från en annan konventionsstat.

57. De bestämmelser enligt vilka domarna meddelats har liten betydelse. Risken för skada på ordningen i samhället är inte mindre när domar med oförenliga rättsverkningar har meddelats med tillämpning av olika förfaranderegler.

58. Om ett avgörande utgör en dom i den mening som avses i artikel 25 i konventionen, skall avgörandet vara gällande som vilken annan dom som helst i konventionsstaten. Detta gäller även om avgörandet har meddelats enligt specifika bestämmelser i nationell rätt. Den risk som föreligger utgörs av konfrontationen mellan motstridiga rättsregler, vilkas bindande verkan inte försvagas genom det förhållandet att domarna har meddelats i interimistiska förfaranden enligt olika bestämmelser.

Det har i målet vid den nationella domstolen inte påståtts att ett avgörande, som meddelas i enlighet med tillämpliga itali-

27 — Uttryckssätt som generaladvokaten Darmon använder sig av i sitt förslag till avgörande i domen i det ovannämnda målet Hoffmann, punkt 10.

enska regler för interimistiska förfaranden eller i enlighet med de tyska reglerna för interimistiska förfaranden skulle vara mindre tvingande än ett avgörande som meddelats i sak.

59. Jag anser att ett erkännande av ett beslut om interimistiska åtgärder som det i tvisten vid den nationella domstolen skulle ge upphov till en risk för angrepp på ordningen i samhället i den stat där domen görs gällande, eftersom beslutet, på grund av olikheter i bestämmelserna om villkoren för att en ansökan om interimistiska åtgärder skall bifallas, är oförenligt med beslutet i verkställighetsstaten. Denna risk är likvärdig med den risk som ett erkännande av en oförenlig dom som meddelats i sak skulle medföra.

60. En tolkning av artikel 27.3 i konventionen som leder till att oförenliga domar utesluts från bestämmelsens tillämpningsområde på grund av att olika bestämmelser tillämpats skulle minska konventionens användbarhet så snart som de civilrättsliga och kommersiella förfaranden som utformats i konventionsstaterna är långt ifrån harmoniserade, oavsett om det rör sig om gemenskapsrättsliga eller interimistiska förfaranden.

61. Jag är således av den uppfattningen att arten av de skäl som ursprungligen legat till grund för de domar som sinsemellan är oförenliga inte bör tas i beaktande av domstolarna vid prövningen av domarnas oförenlighet. Detta skall gälla oavsett om skälen är rent rättsliga eller följer av de regler som är tillämpliga på förfarandet.

62. Vidare skall för fullständighetens skull undersökas den synpunkt som framförts av Bundesgerichtshof angående handlingsutrymmet för den domstol som prövar ansökan om erkännande eller verkställighet av en utländsk dom. Den hänskjutande domstolen har ställt sig frågan om det inte finns skäl att ge domstolen i den stat där domen görs gällande, i händelse av att skillnaden mellan två domar utgör skäl för en tillämpning av artikel 27.3 i konventionen, möjlighet att underlåta att tillämpa denna bestämmelse om ordningen i samhället, ur denna stats synvinkel, inte förefaller vara särskilt påverkad. [28]

63. Det förefaller inte som om det synsätt som föreslås av Bundesgerichtshof är förenligt med konventionen, i synnerhet inte med dess artikel 27.3.

64. Enligt min mening utgör konstaterandet att en utländsk dom är oförenlig med en dom som har meddelats i tvist mellan samma parter i den stat där domen görs gällande ett oöverkomligt hinder för erkännande och verkställighet av den förstnämnda domen på denna stats territorium.

65. Ett samtidigt verkställande av två domar vars rättsföljder utesluter varandra medför nämligen att rätten förlorar all

28 — Sidan 8 i den franska översättningen av beslutet om hänskjutande, punkt 3.

verkan, eftersom tillämpningen av två motstridiga bestämmelser utesluter varandra. Ett samhälle som grundas på rättsstatsprincipen skulle förlora sin innebörd om reglerna som ligger till grund för uppbyggnaden av samhället förlorar sin verkan genom att rättsreglerna är oförenliga eller, om man så vill, att deras inbördes verkan tillintetgör varandra. Detta står i sig i strid med ordningen i samhället.

66. Härav följer att det inte ankommer på en domstol att göra bedömningen av den mer eller mindre stora risken för att en utländsk dom skulle störa ordningen i samhället så snart som det fastställs att en dom, i den mening som avses i domen i det ovannämnda målet Hoffmann, är oförenlig med en dom som meddelats i staten där domen görs gällande. Störningen av ordningen i samhället utgör en konsekvens av den oförenlighet av rättsföljder som de två domarna medför.

67. Ett erkännande av ett sådant handlingsutrymme skulle innebära att domstolen skulle tillerkännas rätten att avgöra ett mål till förmån för någon av domarna efter domstolens egen bedömning av ordningen i samhället och oaktat de rättsföljder som varje dom medför. Härvid skulle ett undantag från artikel 27.3 tillskapas, vilket på intet sätt framgår av lydelsen i denna artikel.

68. Av den anledningen skall domstolar inte anses ha sådana möjligheter.

69. Ett utländskt avgörande, i vilket det beslutats om ett interimistiskt förbud, är oförenligt i den mening som avses i denna artikel med ett avgörande som har meddelats i en tvist mellan samma parter i den stat där avgörandet görs gällande i vilket ett sådant förbud inte meddelats, när avgörandenas motsatta rättsverkningar beror på olikheter vad gäller de villkor för att förbudet skall kunna verkställas som föreskrivs i nationell rätt i ursprungsstaten och i staten där avgörandet görs gällande.

70. Den domstol som prövar en ansökan om erkännande eller verkställighet av det utländska avgörandet kan inte, när avgörandet som meddelats i ursprungsstaten enligt artikel 27.3 i konventionen är oförenligt med det som meddelats i den stat där avgörandet görs gällande, bifalla ansökan genom att grunda sig på den omständigheten att det ifrågavarande avgörandet inte ger upphov till en tillräcklig störning av ordningen i samhället.

71. Det finns endast anledning att svara på den andra och den tredje tolkningsfrågan i händelse av att frågan, huruvida en utländsk dom enligt artikel 27.3 i konventionen kan anses vara oförenlig med en dom som meddelats i staten där domen görs gällande oberoende av vilka villkor som enligt nationell rätt är föreskrivna för interimistiska förbud, besvaras nekande. Det saknas således skäl att besvara de övriga frågor som ställts av Bundesgerichtshof.

Förslag till avgörande

72. Mot bakgrund av dessa överväganden föreslår jag att domstolen besvarar frågan från Bundesgerichtshof enligt följande:

"Artikel 27.3 i konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område skall tolkas på så sätt att ett utländskt avgörande, i vilket det beslutats om ett interimistiskt förbud, är oförenligt i den mening som avses i denna artikel med ett avgörande som har meddelats i en tvist mellan samma parter i den stat där avgörandet görs gällande i vilket ett sådant förbud inte meddelats, när avgörandenas motsatta rättsverkningar beror på olikheter vad gäller de villkor för att förbudet skall kunna verkställas som föreskrivs i nationell rätt i ursprungsstaten och i staten där avgörandet görs gällande.

Den domstol som prövar en ansökan om erkännande eller verkställighet av det utländska avgörandet kan inte, när avgörandet som meddelats i ursprungsstaten enligt artikel 27.3 i konventionen är oförenligt med det som meddelats i den stat där avgörandet görs gällande, bifalla ansökan genom att grunda sig på den omständigheten att det ifrågavarande avgörandet inte ger upphov till en tillräcklig störning av ordningen i samhället."